

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1983

Nr 27

Nr 27.

VÄGTRAFIKLAG för landskapet Åland.

Föredragen för Republikens President den 8 juli 1983.

Utfärdad i Mariehamn den 25 juli 1983.

I enlighet med landstingets beslut¹⁾ stadgas:

1 kap.

Inledande bestämmelser.

1 §.

Tillämpningsområde

Denna lag gäller trafik på väg; dock finns i 4 § bestämmelser om trafik på annat område.

2 §.

Definitioner

I denna lag avses med:

1) väg, allmän och enskild väg, gata och torg samt annat område som är upplåtet för allmän trafik eller som allmänt används för trafik;

2) körbana, del av väg som är avsedd för trafik med fordon, dock inte cykelbana;

3) körfält, med vägmarkering utmärkt eller annan för bil tillräckligt bred del av körbanan;

4) vägren, del av väg som med vägmarkering avskiljts från körbanan och som inte är gångbana eller cykelbana;

5) gångbana, en för gående avsedd väg eller del av väg;

6) cykelbana, en för cykel- och mopedtrafik särskilt utmärkt väg eller del av väg;

7) övergångsställe, del av väg som är avsedd att användas av gående för att korsa kör-

bana eller cykelbana och som angivits med vägmärke eller vägmarkering;

8) gårdsgata, väg som är avsedd gemensamt för gång- och fordonstrafik och som genom vägmärke angivits såsom sådan gata;

9) tätort, med vägmärke angivet tätbebyggt område;

10) vägtrafikanter, var och en som färdas eller annars uppehåller sig på väg eller i fordon på väg;

11) fordon, anordning på hjul, band, medar eller liknande, om den är inrättad för färd på marken och inte löper på skenor;

12) motordrivet fordon, fordon som drivs med motor;

13) parkering, uppställning av fordon med eller utan förare, dock inte uppställning under kortare tid för på- eller avstigning eller för på- eller avlastning av gods;

14) parkeringsplats, för parkering särskilt utmärkt del eller område av väg;

15) hållplats, för upphämtande eller avlämnande av passagerare avsedd del av väg som angivits med vägmärke;

16) trafikordning, vägmärke, vägmarkering, trafikljus eller annan anordning för reglering av trafiken;

17) gående, den som rör sig till fots, åker skidor, rullskidor, skridskor, rullbräden eller liknande redskap, den som för sparkstötting, lekfordon eller liknande fordon och den som leder,

¹⁾ Ls framst. nr 21/1981—82

Lu. bet. nr 10/1982—83

Stu. bet. nr 29 och 29a/1982—83

skjuter eller drar sådant fordon eller cykel, moped, barnvagn eller rullstol. Om den som själv för rullstol eller annat invalidfordon finns bestämmelser i 56 §.

3 §.

Ryttare och husdjur på väg

Vad i denna lag är föreskrivet om fordonsförare gäller i tillämpliga delar ryttare och den som driver eller vallar djur.

4 §.

Trafik utanför väg

När motordrivet fordon framförs utanför väg skall föraren iaktta den omsorg och varsamhet som påkallas av omständigheterna.

Förutom för nödvändig servicekörning, sjuktransport eller annan av jämförbar orsak nödvändig tillfällig trafik får i tätort motordrivet fordon inte utan tillstånd framföras, stannas eller parkeras utanför väg på sådan mark som inte är avsedd för trafik med sådana fordon.

2 kap.

Allmänna regler för vägtrafiken.

5 §.

Allmänna skyldigheter

Vägtrafikant skall följa trafikreglerna samt även i övrigt iaktta den omsorg och varsamhet som betingas av omständigheterna till förekommande av fara och skada. Han skall uppträda så att han inte i onödan hindrar eller stör trafiken.

Vägtrafikant skall visa hänsyn mot andra vägtrafikanter och dem som bor eller uppehåller sig vid vägen.

6 §.

Anvisningar för trafiken

Vägtrafikant skall lyda anvisning för trafiken som polisman eller annan behörig person meddelar genom tecken. Anvisning genom tecken gäller framom trafikregler och anvisningar som meddelas genom vägmärke, vägmarkering eller trafikljus.

Anvisning genom fast sken i trafikljus äger giltighet framom anvisning som meddelas genom vägmärke eller vägmarkering.

Vägtrafikant skall följa anvisning för trafiken som meddelas genom vägmärke, vägmarkering eller trafikljus. Innebär anvisningen avvikelse från trafikregel, skall anvisningen följas.

7 §.

Fri väg för utryckningsfordon och procession

Utryckningsfordon som avger föreskrivna ljud- och ljussignaler skall lämnas fri väg oberoende av anvisningar som meddelas genom trafikordningar. Fri väg skall lämnas i god tid och förare av annat fordon skall stanna om det är nödvändigt.

Vägtrafikant får inte bryta eller på annat sätt hindra procession, begravningsfölje, grupp av barn som står under ledares uppsikt eller annat ordnat följe. Vad här sagts gäller inte förare av utryckningsfordon som avger föreskrivna ljud- och ljussignaler.

8 §.

Alligganden för den som varit delaktig i trafikolycka

Vägtrafikant som med eller utan skuld varit delaktig i trafikolycka skall stanna och i mån av förmåga lämna hjälp åt skadade och åt dem som råkat i hjälplöst tillstånd samt i övrigt medverka till de åtgärder vartill olyckan skäligen föranleder. Han skall på anfordran av annan som varit delaktig i olyckan eller lidit skada vid olyckan uppe namn och adress samt lämna upplysningar om händelsen.

Om någon omkommit eller skadats svårt vid trafikolycka, skall vägtrafikant som varit delaktig i olyckan snarast möjligt underrätta polismyndighet. Har skada skett på egendom och är ingen närvarande som kan motta uppgifter och upplysningar, skall vägtrafikanten utan oskäligt dröjsmål underrätta den skadelidande eller polismyndigheten.

När fordon efter trafikolycka blivit kvar på plats där stannande eller parkering är förbjuden, skall vägtrafikant som varit delaktig i olyckan se till att fordonet snarast möjligt flyttas till lämplig plats. Har någon omkommit eller skadats svårt vid en olycka, får dock inte på olycksplatsen utan polisens tillstånd fordon flyttas eller eljest sådana förhållanden ändras, som kan vara av betydelse för utredandet av olyckan, såvida detta inte är nödvändigt för tryggnad av trafiken eller för skyddande av person eller värdefull egendom.

9 §.

Allmän biståndsskyldighet

Envar fordonsförare är skyldig att transportera den som till följd av trafikolycka är i ome-

delbart behov av transport för erhållande av vård. Lämpar sig fordonet inte för säker transport och står ändamålsenligare transport att få skall föraren hjälpa till att ordna sådan transport.

10 §.

Skadande av trafikanordning

Trafikanordning får inte skadas eller utan tillstånd skymmas, avlägsnas, rubbas eller ändras.

Den som skadat, rubbat eller på annat sätt ändrat trafikanordning skall omedelbart återställa anordningen i tillfredsställande skick. Kan så inte ske, skall han snarast underrätta polis- eller annan behörig myndighet om förhållandet och vid behov vidta de åtgärder som trafiksäkerheten kräver.

11 §.

Hinder på väg

På väg får inte placeras eller kvarlämnas något som kan medföra fara eller olägenhet för trafiken.

Den som förorsakat att något som kan medföra fara eller olägenhet för trafiken finns på vägen, skall omedelbart avlägsna detta. Kan så inte ske, skall han, tills han undanröjt faran eller olägenheten, uppmärksamma andra på förhållandet genom utmärkning eller på annat lämpligt sätt.

Om hinder på väg kan medföra allvarlig fara för trafiken, skall varje vägtrafikanter som observerat hindret utan dröjsmål vidta i 2 mom. avsedda åtgärder. Kan så inte ske oskäligen olägenhet, skall han i stället underrätta polismyndighet om förhållandet.

12 §.

Uppsättande av störande eller otillåten anordning

Märken, skyltar eller andra anordningar som kan förväxlas med trafikanordningar eller försämra trafikanordnings synlighet får inte uppsättas på väg eller så nära väg att trafiken kan störas.

Trafikanordning får inte uppsättas utan tillstånd.

Polismyndighet eller väghållare får omedelbart avlägsna anordning som uppsatts i strid med bestämmelserna i 1 och 2 mom.

13 §.

Förbud mot på- och avstigning samt tolkning

När fordon är i rörelse får passagerare inte stiga på eller av fordonet. Inte heller får någon färdas på fordons tak, fotsteg eller liknande anordning. På fordon som används för särskilda arbetsuppgifter är det likväl tillåtet att tillfälligt färdas på fotsteg eller liknande anordning om detta är påkallat av arbetsuppgifternas art och fotsteget eller anordningen särskilt inrättats för ändamålet.

Den som rör sig till fots eller framför moped, cykel, kälke eller liknande fordon får inte dras eller låta sig dras av motordrivet fordon.

3 kap.

Regler för trafik med fordon.

14 §.

Användning av vägens olika delar

Fordon skall framföras på körbana. Om det på vägens högra sida finns en vägren på vilken framförande kan ske utan olägenhet, skall dock moped samt cykel och annat fordon som inte är motordrivet framföras på vägrenen.

Med avvikelse från vad i 1 mom. är föreskrivet skall cykel samt, om inte annat angivits genom vägmärke, moped och invalidcykel framföras på cykelbana där sådan finns. Barn under tolv år får cykla även på gångbana, om därav inte uppstår oskäligen olägenhet för gående.

När särskilda skäl det påkallar, får fordon tillfälligt framföras även på annan än för fordonet avsedd del av vägen, om det inte föranleder fara eller avsevärd olägenhet.

15 §.

Högertrafik

Fordon skall, under hänsynstagande till annan trafik och förhållandena i övrigt, framföras på den körbana eller cykelbana som är avsedd för fordonet så nära högra kanten som är möjligt utan risk för säkerheten. Vad här sägs gäller inte färd på enkelriktad körbana.

På körbana med minst två körfält i förarens färdriktning skall fordon utan onödiga byten av körfält i allmänhet framföras på det fria körfält som är längst till höger.

På körbana som avses i 2 mom. får fordon inte framföras på körfält som är avsett för mötande trafik.

Refug eller annan motsvarande anordning på dubbelriktad körbana skall passeras till höger.

16 §.

Avståndet mellan fordon

Avståndet till framförvarande fordon skall anpassas så att fara för påkörning inte föreligger om det framförvarande fordonet stannas eller dess hastighet minskas.

På väg utanför tätort skall motordrivna fordon som framförs väsentligt långsammare än den övriga trafiken, framföras på ett sådant avstånd sinsemellan att ett omkörande fordon utan fara kan köra in mellan dem.

17 §.

Val av körfält före svängning

Körfält skall väljas i god tid före svängning så att den som ämnar svänga till höger väljer det körfält som är närmast körbanans högra kant och den som ämnar svänga till vänster väljer det körfält som är närmast till höger om körbanans mittlinje eller på enkelriktad väg det körfält som är längst till vänster.

18 §.

Svängning

Svängning får inte utföras så att fara eller onödigt hinder åsamkas andra trafikanter som färdas i samma riktning.

I korsning skall fordon vid högersväng framföras så nära den korsande körbanans högra kant som möjligt. Vid vänstersväng skall fordon framföras så att det lämnar korsningen omedelbart till höger om mittlinjen av den korsande körbanan eller, om den korsande körbanan är enkelriktad, så nära dess vänstra kant som möjligt.

19 §.

Särskild bestämmelse för svängning med moped och cykel

Utan hinder av bestämmelserna i 17 och 18 §§ får den som i korsning ämnar svänga till vänster med cykel eller moped fortsätta att hålla till höger när han för fordonet över den korsande körbanan. Han får svänga till vänster först när så kan ske utan att den övriga trafiken åsamkas hinder och han skall lämna korsningen längs högra kanten av den korsande körbanan.

Vad i 1 mom. sägs gäller i tillämpliga delar även svängning på annat ställe än i korsning.

20 §.

Väjningsskyldighet

När fordon närmar sig korsning skall föraren iaktta särskild försiktighet. Han skall väja för fordon som samtidigt närmar sig från höger på annan väg.

Förare som svänger i korsning skall väja för cyklande, mopedförare och gående som korsar den körbana på vilken han ämnar köra in. Likaså skall han väja för cyklande, mopedförare eller gående som använder vägkanten, om han annorstädes än i korsning ämnar avlägsna sig från körbanan eller annars korsa den. Under sväng till vänster skall han dessutom väja för den mötande trafiken.

När fordon körs ut på väg från gårdsplan, parkeringsplats, servicestation eller annat liknande område, från stig, ägoväg eller annan liknande utfartsväg eller från gårdsgata skall föraren väja för all trafik.

21 §.

Visande av avsikt att väja; körning in i korsning

Förare av fordon som är väjningsskyldig enligt trafikregel eller vägmärke skall, genom att i god tid sänka hastigheten eller stanna, tydligt visa att han ämnar iaktta väjningsskyldigheten. Han får fortsätta färden endast om han med beaktande av andra fordons placering på vägen, avståndet till dem och deras hastighet inte åstadkommer fara eller hinder.

När fordon närmar sig eller körs in i en korsning skall föraren anpassa sitt körsätt så att störning inte uppstår för trafiken på den korsande vägen, om han tvingas stanna i korsningen.

22 §.

Möte

Vid möte skall fordon föras så att de passerar varandra till höger. I korsning får dock fordon, som kommer från motsatta håll och som båda ämnar svänga till vänster, passera varandra till vänster med iakttagande av särskild försiktighet.

Vid möte skall tillräckligt avstånd lämnas mellan fordonen. Finns det hinder på körbana, skall föraren av det fordon, på vars sida av körbanan hindret befinner sig, vid behov stanna sitt fordon för att låta den mötande passera platsen.

Fordon som används i vägarbete eller liknande arbete på eller invid väg och som härför sär-

skilt utmärkts får, med iakttagande av nödvändig försiktighet, passeras på det sätt som är lämpligast med hänsyn till omständigheterna.

23 §.

Omkörning

Innan förare kör om skall han förvissa sig om att omkörningen inte föranleder fara.

Omkörning av fordon skall ske till vänster. Omkörning skall dock ske till höger när föraren av det framförvarande fordonet svänger till vänster eller tydligt förbereder en sådan sväng.

Omkörning får ske till höger, om det finns minst två körfält som är avsedda för trafik i förarens färdriktning och fordonen framförs på parallella körfält. Cyklande och mopedförare får även i annat fall köra om annat fordon än cykel eller moped till höger.

Fordon som används i vägarbete eller liknande arbete på eller invid väg och som härför särskilt utmärkts får, med iakttagande av nödvändig försiktighet, köras om på det sätt som är lämpligast med hänsyn till omständigheterna.

24 §.

Omkörningförbud samt överskridande av spärrline

Det är förbjudet att företa omkörning på den mötande trafikens del av vägen:

1) om sikten på grund av backkrön eller kurva eller av annan orsak är otillräcklig för en trygg omkörning;

2) om det körfält som skall användas vid omkörningen inte på en tillräckligt lång sträcka är fritt och utan hinder för en trygg omkörning;

3) om föraren efter omkörningen saknar möjlighet att föra fordonet tillbaka till högra delen av körbanan utan fara eller utan att väsentligt störa den övriga trafiken;

4) om förare av framförvarande fordon med tecken visar att han ämnar köra om annat fordon;

5) om förare av bakomvarande fordon har inlett omkörning; samt

6) om fordonen befinner sig i eller omedelbart före en korsning.

Utän hinder av vad i 1 mom. 6 punkten är föreskrivet får omkörning ske i korsning i vilken den korsande vägen är en stig, ågoväg eller annan liknande utfartsväg samt i korsning utanför tätort såvida fråga inte är om korsning som anges med vägmärke.

Fordon får inte överskrida eller köra på spärrlinje som skiljer trafik i samma riktning. Inte heller får fordon överskrida eller köra på spärrlinje som skiljer trafikriktningarna om inte en streckad linje finns omedelbart invid spärrlinjens högra sida.

25 §.

Skyldigheter som åvilar omkörande och omkörd

Den som kör om skall hålla ett betryggande avstånd till det fordon som han kör om.

När den som blir omkörd till vänster observerar omkörningen skall han hålla så långt till höger som det är möjligt med hänsyn till andra vägtrafikanter samt rådande omständigheter och han får inte öka hastigheten.

Om fordon framförs långsamt och körbanan är smal eller kurvig, eller om det förekommer tät motgående trafik skall föraren för att underlätta omkörning sänka hastigheten och om det behövs föra fordonet åt sidan så snart detta är möjligt. Han får därvid tillfälligt färdas på vägrenen, om det kan ske utan fara och olägenhet.

26 §.

Framförande av cyklar och mopeder i bredd

Cyklande får inte färdas i bredd på körbana där vägen är smal, trafiken livlig eller sikten skyddad eller om annat fordon närmar sig.

Cykel med fler än två hjul eller moped får inte framföras i bredd med annan cykel eller moped.

27 §.

Backande och vändning av fordon

Fordon får backas eller vändas endast om det kan ske utan fara eller hinder för andra vägtrafikanter.

28 §.

Start från vägkant, körfältsbyte och liknande förflyttning av fordon

Förare får starta från vägkant, byta körfält eller eljest förflytta fordonet i sidled endast om det kan ske utan fara eller onödigt hinder för andra vägtrafikanter.

29 §.

Fri väg för buss som startar från
hållplats

Förare som på väg där den högsta tillåtna hastigheten är 50 km/h eller lägre närmar sig buss som stannats på hållplats skall, om bussföraren med körriktningstecken anger att han ämnar starta från hållplatsen, sänka hastigheten och vid behov stanna så att bussen kan lämna hållplatsen.

Oaktat bestämmelserna i 1 mom. skall bussföraren iaktta särskild försiktighet för att undvika fara.

30 §.

Situationsanpassad hastighet

Fordons hastighet skall anpassas till vad trafiksäkerheten kräver med beaktande av vägens skick, vädret, föret, sikten, fordonets belastning och lastens art samt trafikförhållandena i övrigt. Hastigheten skall vara sådan att föraren behåller herraväldet över fordonet. Fordonet skall kunna stannas på den del av den framförvarande körbanan som föraren kan överblicka och i alla situationer som kan förutses.

Före avbländning från helljus till halvljus skall hastigheten anpassas till de nya siktförhållandena.

Fordons hastighet skall anpassas så att andra vägtrafikanter inte i oskäligen utsträckning utsätts för smuts- eller grusstänk.

31 §.

Förbud mot körning som hindrar
eller medför olägenhet

Förare får inte hindra eller föranleda olägenhet för trafiken genom att utan giltigt skäl köra med överdrivet låg hastighet eller plötsligt bromsa.

32 §.

Hastighetsbegränsningar

Landskapsstyrelsen kan utfärda bestämmelser om allmän hastighetsbegränsning i hela landskapet. Om vägbestämda och lokala hastighetsbegränsningar beslutar väghållaren i enlighet med allmänna anvisningar som vid behov utfärdas av landskapsstyrelsen och med iakttagande av bestämmelserna i 65 §. På vägsträcka som avgränsats genom vägmärken utvisande varning för barn skall motorfordons högsta till-

åtna hastighet begränsas så att den inte överstiger 50 km/h.

Om fordonsbestämda hastigheter i fråga om motordrivna fordon finns bestämmelser i landskapslagen om fordon i landskapet Åland (25/58).

Utryckningsfordon, fordon som används vid trafikövervakning samt fordon som används i tjänsteuppdrag av polis får framföras med högre hastighet än i denna paragraf anges, om uppdragets brådskande natur oundgängligen kräver det.

33 §.

Stannande och parkering

Fordon får stannas eller parkeras endast på vägens högra sida. På enkelriktad väg, får fordon dock stannas eller parkeras även på vägens vänstra sida.

Fordon skall stannas eller parkeras i vägens riktning och så långt från körbanans mitt som möjligt.

Fordon som transporterar mjölk får på dubbelriktad väg stannas på vägens vänstra sida för på- eller avlastning. Härvid skall särskild försiktighet iakttas.

34 §.

Förbud mot stannande och parkering

Fordon får inte stannas eller parkeras på sådan plats eller på sådant sätt att fara uppstår eller trafiken i onödan hindras eller störs.

Fordon får inte stannas eller parkeras:

1) på övergångsställe, gångbana, cykelbana eller inom ett avstånd av fem meter före övergångsställe eller korsande cykelbana;

2) i korsning eller inom ett avstånd av fem meter från korsande körbanans närmaste kant eller kantens tänkta förlängning på körbanan;

3) på sådant sätt att vägmärke eller signalanordning som hör till trafikljus skymms;

4) i vägport eller tunnel;

5) på backkrön eller i kurva där sikten är skyddad eller nära sådana;

6) där körbanan före korsning är delad i körfält genom spärrlinje eller märke som anger val av körfält eller så nära sådan linje eller sådant märke att körning in på rätt körfält försvåras; eller

7) där spärrlinje finns, om avståndet mellan fordonet och linjen skulle bli mindre än tre meter och det mellan fordonet och spärrlinjen inte löper en streckad linje.

Utan att avgift erlagts får på avgiftsbelagt parkeringsplats eller avgiftsbelagt parkeringsområde fordon inte stannas eller parkeras för annat ändamål än för att erlagga avgift. På parkeringsplats som är avsedd för fordon som används av rörelsehämmande får fordon inte stannas eller parkeras, om inte föraren innehar i 50 § 5 mom. avsett parkeringstillstånd.

Har fordon på grund av olyckshändelse, motorfel eller liknande orsak blivit stående på plats, där fordon inte får stannas eller parkeras, skall föraren se till att detta snarast flyttas till lämplig plats.

Cykel och moped får stannas eller parkeras på gångbana och cykelbana. Med iakttagande av särskild försiktighet får även annat fordon för på- eller avstigning eller på- eller avlastning kortvarigt stannas på gångbana och cykelbana, om tvingande skäl påkallar stannandet och det inte finns annan lämplig plats i närheten. Det stannande fordonet får dock inte föranleda oskälig olägenhet för användningen av gångbanan eller cykelbanan. Fordonets förare skall hålla sig i närheten och vid behov flytta fordonet till en plats där det inte stör trafiken.

35 §.

Stannande vid busshållplats

Annat fordon än buss får inte stannas eller parkeras på en genom vägmarkering angiven sträcka på vardera sidan om vägmärke som anger busshållplats. Saknas sådan markering får fordon inte stannas eller parkeras inom tolv meter på vardera sidan om märket. Fordonet får dock kortvarigt stannas för på- eller avstigning eller för på- eller avlastning som kan ske utan att busstrafiken hindras.

36 §.

Särskilda parkeringsförbud

Fordon får inte parkeras:

- 1) framför infart till fastighet eller annars så att trafiken med fordon till och från fastigheten väsentligt försvåras;
- 2) på körbana bredvid annat fordon än tvåhjulig cykel, tvåhjulig moped eller motorcykel utan sidovagn som stannats vid körbanans kant i längdriktningen;
- 3) så att det hindrar tillträde till annat fordon eller så att detta inte kan föras från platsen;
- 4) vid mjölkbord eller i dess omedelbara närhet;

5) på parkeringsplats så att någon del av fordonet står utanför parkeringsruta eller annan vägmarkering som anger var parkering skall ske; samt

6) på körbana utanför tätort, om vägen med vägmärke angetts som förkörsberättigad.

37 §.

Åtgärder vid stannande av fordon

När fordon stannats eller parkerats skall föraren se till att fordonet inte kan komma i gång av sig självt.

Fordons dörr får inte öppnas och inte heller får på- eller avstigning eller på- eller avlastning ske på sådant sätt att fara eller onödigt olägenhet uppstår för den övriga trafiken.

38 §.

Varnande av andra vägtrafikanter

När fordon, i vars obligatoriska utrustning ingår varningstriangel, blivit stående på körbana på en sådan plats att det på grund av otillräcklig sikt eller av annan orsak kan vara till fara, skall föraren om fordonet inte omedelbart kan flyttas till en lämplig plats, sätta ut varningstriangeln på vägen. Om det behövs, skall han vidta även andra åtgärder för att varna övriga vägtrafikanter.

Varningstriangeln skall placeras på ett tillräckligt långt avstånd från det stannade fordonet och i övrigt så att andra förare i god tid kan uppfatta varningen.

Det är förbjudet att olovligt avlägsna eller flytta triangel som satts ut i enlighet med bestämmelserna i 1 och 2 mom.

39 §.

Särskilda förpliktelser mot gående och förare av vissa fordon

Vid möte med eller omkörning av gående skall förare av fordon lämna den gående ett med beaktande av fordonets storlek och hastighet tryggt utrymme på vägen. Vad här sägs skall förare av motordrivet fordon iaktta även vid möte med eller omkörning av cykel, moped eller motorcykel.

Förare av fordon skall iaktta särskild försiktighet när han närmar sig skolskjutsbil eller buss som stannat samt barn, äldre, handikappade eller andra som har uppenbara svårigheter att reda sig tryggt i trafiken.

40 §.

Korsande av gångbana; omkörning
av buss som stannat

När förare av fordon korsar gångbana skall han lämna företräde åt gående.

Förare som vid hållplats utan refug ämnar till höger köra om buss skall stanna och lämna företräde åt på- eller avstigande passagerare.

41 §.

Passerande av övergångsställe

När förare av fordon närmar sig övergångsställe skall han anpassa hastigheten så att fordonet kan stannas framför övergångsstället om det behövs. Gående som befinner sig på övergångsställe skall lämnas företräde och förare får inte heller passera övergångsstället förrän gående som står i beråd att beträda detta lämnats tillfälle att passera.

Om fordon stannats framför övergångsställe eller om fordon skymmer sikten över övergångsställe, får fordonet omköras först efter det att den omkörande stannat och försäkrat sig om att gående inte finns på övergångsstället eller står i beråd att beträda detta. Vad i detta moment är föreskrivet gäller inte om det finns en refug eller ett markerat fritt körfält mellan den omkörande och den omkörde.

42 §.

Framförande av fordon på gårdsgata

På gårdsgata får motordrivet fordon användas endast vid trafik till och från parkeringsplats eller till och från fastighet vid gatan. Annat fordon än cykel och moped får på gårdsgata parkeras endast på parkeringsplats.

På gårdsgata skall fordons hastighet anpassas till gångtrafiken. Hastigheten får inte överstiga 20 km/h.

När fordon framförs på gårdsgata skall gående alltid lämnas företräde.

43 §.

Passerande av husdjur

Den som framför fordon skall iaktta nödvändig försiktighet och använda tillräckligt låg hastighet när han närmar sig häst, boskap eller motsvarande husdjur på vägen.

Djur som drivs på väg skall ledas i bindsle el-

ler vallas så att de inte utgör risk eller oskäligt hinder för trafiken.

44 §.

Ljud- och ljussignaler

När det är påkallat för att undvika fara, skall förare av fordon avge ljud- eller ljussignal, använda bromsljus eller på annat lämpligt sätt väcka övriga vägtrafikanter uppmärksamhet. Ljudsignal får i övrigt avges endast vid omkörning i dagsljus utanför tätort.

Ljudsignal får inte pågå längre än nödvändigt. Ljussignal skall avges genom blinkning med hel- eller halvljus.

45 §.

Användning av körriktningstecken

Förare av fordon som har för avsikt att starta från vägkant, svänga, vända, byta körfält eller på annat därmed jämförbart sätt förflytta fordonet i sidled skall till varning för andra ge tecken med körriktningsvisare eller, om fordonet saknar körriktningsvisare, på annat synligt sätt.

Tecken skall ges i god tid och vara väl synligt och begripligt. Trots att tecken ges är föraren skyldig att försäkra sig om att åtgärden inte medför fara eller onödigt hinder.

46 §.

Användning av ljus på fordon
i rörelse

När motordrivet fordon framförs skall hel-, halv- eller varselljus alltid användas.

Varje fordon skall använda hel- eller halvljus eller annat motsvarande ljus, som är föreskrivet för fordonet när det framförs i mörker, gryning eller skymning eller när sikten är nedsatt på grund av väderleksförhållandena eller annan orsak. På fordon som, i enlighet med vad därom är särskilt föreskrivet, inte behöver vara utrustat med lyktor men däremot med reflexanordningar skall i stället dessa användas.

Helljus får dock inte användas:

- 1) på väg med tillfredsställande belysning;
- 2) på sådant avstånd från mötande fordon att dess förare kan bländas; samt
- 3) när fordonet framförs på ringa avstånd bakom annat fordon.

Dimljus får användas endast vid dimma eller kraftigt regn eller snöfall. Dimljuset får då användas i stället för halvljus, om parkeringsljuset samtidigt är tänd.

47 §.

Användning av ljus vid parkering
och stannande

När fordon stannats eller parkerats i mörker, gryning eller skymning eller då sikten är nedsatt på grund av väderleksförhållandena eller av annan orsak skall parkerings- eller halvljusen vara tända, om inte vägen är så välbelyst att fordonet även annars tydligt kan observeras på tillräckligt avstånd. Om fordon, i enlighet med vad där-om är särskilt föreskrivet, inte behöver vara utrustat med halv- eller parkeringsljus men däremot med annat ljus, skall i stället sådant ljus användas.

Vad i 1 mom. är föreskrivet gäller inte fordon som stannats eller parkerats på parkeringsplats utanför körbanan, inte heller cykel eller moped som stannats eller parkerats på annat ställe utanför körbanan.

48 §.

Förbud mot oriktig användning av ljus

Fordons ljus får inte användas så att förare av annat fordon kan bländas.

På fordon får inte användas ljusanordningar som framåt kastar eller reflekterar rött sken eller, om inte annorlunda är stadgat, bakåt kastar eller reflekterar vitt eller ljusgult sken.

49 §.

Förtur vid färjtrafik

Utryckningsfordon samt buss och mjölktransportbil i regelbunden tur har rätt att komma ombord på färja före andra fordon.

Landskapsstyrelsen kan utfärda bestämmelser om i vilken ordning övriga fordon får komma ombord på färja.

50 §.

Undantagsbestämmelser

Förare av utryckningsfordon i brådskande uppdrag får avvika från de trafikregler som inte särskilt gäller honom, om nödvändig försiktighet iaktas och särskilt föreskrivna ljud- och ljussignaler avges.

Den som framför utryckningsfordon under avgivning av särskilda ljussignaler eller fordon i polisens tjänsteuppdrag får, om uppdraget det oundgängligen påkallar och särskild försiktighet iaktas, framföra fordonet på väg, del av väg eller annat område där körning är förbjuden.

Fordon som används i vägarbete eller liknande arbete på eller invid väg får utan hinder av bestämmelserna i 14—18 §§ och 42 § framföras på det sätt som påkallas av omständigheterna, om nödvändig försiktighet iaktas.

Fordon som används i arbete som avses i 3 mom., vid trafikövervakning eller i polisens tjänsteuppdrag får utan hinder av bestämmelserna i 33—36 §§ tillfälligt stannas eller parkeras på det sätt som påkallas av uppdragets art, om det kan ske utan uppenbar fara för den övriga trafiken.

Rörelsehämmande som erhållit särskilt parkeringstillstånd får parkera fordon på avgiftsbelagd parkeringsplats utan att erlägga avgift och på plats där parkering förbjuds med vägmärke, i enlighet med vad i landskapsförordning närmare föreskrivs. Medför sådan parkering uppenbar olägenhet, skall fordonet på polisens uppmaning flyttas till lämplig plats som polisen anvisar. Ansökan om parkeringstillstånd prövas av polismyndighet.

4 kap.

Regler för gångtrafik och trafik med
vissa invalidfordon.

51 §.

Gångtrafik

Gående skall använda gångbana eller vägren. Den som leder cykel eller moped, åker skidor eller skridskor, för sparkstötting eller bär skrymmande börda får dock inte använda gångbanan, om detta kan medföra avsevärd olägenhet för andra gående.

Om gångbana eller vägren saknas eller om gångbana eller vägren inte är framkomlig utan olägenhet, får gående använda cykelbana eller körbana.

Gående skall på gångbana, cykelbana och övergångsställe i allmänhet använda dess högra sida samt passera mötande gående till höger och framförgående till vänster.

Gående som använder körbana skall gå längst till vänster i färdriktningen eller, om han leder cykel eller moped, längst till höger. Han får dock gå på motsatta sidan om han i annat fall utsätts för fara eller om särskilda omständigheter föranleder det.

52 §.

Gångtrafik på gårdsgata

Utän hinder av bestämmelserna i 51 § får gående på gårdsgata använda samtliga delar

av gatan. Han får dock inte i onödan hindra fordonstrafiken.

53 §.

Användning av reflex

Gående som i mörker rör sig på oupplyst väg och inte befinner sig på gångbana eller cykelbana skall i allmänhet bära reflexanordning.

54 §.

Grupp av gående och procession

Gående i grupp under ledares uppsikt, procession och annat ordnat följande skall använda vägrenen eller körbanans högra sida. Består gruppen av barn som går högst två i bredd skall om möjligt gångbana, vägren eller cykelbana användas.

Följe som avses i 1 mom. skall föra lyktor när oupplyst vägren, körbana eller cykelbana används i mörker, gryning, skymning eller annars när väderleksförhållandena det påkallar. Den som går längst fram mot vägens mitt skall föra lykta som visar vitt eller gult ljus framåt och den som går längst bak mot vägens mitt lykta som visar rött ljus bakåt.

55 §.

Korsande av körbana och cykelbana

Gående skall korsa körbana på övergångsställe, om sådant finns i närheten. I annat fall skall han korsa körbanan vinkelrätt och företrädesvis invid korsning.

Gående som beträder övergångsställe eller eljest körbana skall iakta den försiktighet som påkallas av avståndet till och hastigheten hos analkande fordon. Han skall korsa körbanan utan onödigt dröjsmål.

Vad i 1 och 2 mom. är föreskrivet gäller även då gående korsar cykelbana.

56 §.

Trafik med vissa invalidfordon

Bestämmelserna som gäller gående tillämpas på rörelsehämmande som själv i gångfart framför rullstol.

Detsamma gäller rörelsehämmande som i gångfart framför handdrivet invalidfordon eller sådant motordrivit invalidfordon vars konstruktion medger en hastighet av högst 15 km/h. På här avsett fordon skall eljest tillämpas de bestämmelser som gäller för cykeltrafik.

Rörelsehämmande som framför motordrivit invalidfordon som är jämförbart med moped skall följa de bestämmelser som gäller mopedtrafik.

5 kap.

Särskilda bestämmelser beträffande fordon och förare av fordon.

57 §.

Körkort

Motordrivit fordon får framföras endast av den som innehar giltigt körkort som motsvarar fordonets klass, om inte annat följer av landskapslagen om körkort (39/73).

För framförande av moped och därmed jämförbar invalidecykel krävs inte körkort men föraren skall ha fyllt 15 år.

58 §.

Allmänna krav på förare av fordon

Fordon får inte framföras av den som på grund av sjukdom eller trötthet eller av annan motsvarande orsak saknar nödvändiga förutsättningar för att framföra fordonet, inte heller av den vars hälsotillstånd inte längre motsvarar förutsättningarna för beviljande av sådant körkort som krävs för framförande av fordonet, eller av den som är påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel.

59 §.

Överlämnande av fordon att framföras av annan

Fordon får inte överlämnas för att framföras av någon som uppenbart inte uppfyller vad i 58 § är föreskrivet eller, om körkort erfordras för framförande av fordonet, någon som inte innehar erforderligt körkort. Moped får inte överlämnas för att framföras av någon som uppenbart inte uppnått 15 års ålder.

Den som ämnar överlämna fordon vilket får framföras endast av den som innehar körkort skall, innan fordonet överlämnas, försäkra sig om att föraren innehar erforderligt körkort.

60 §.

Användning av pedaler och styre på cykel och moped

Den som framför cykel eller moped skall hålla båda fötterna på pedalerna eller fotstöden och åtminstone en hand på styret.

61 §.

Användning av bilbälte

I personbil skall föraren samt den som färdas i framsätet under körning använda för sittplatsen monterat bilbälte om inte medicinska eller andra särskilda hinder härför föreligger. Landskapsstyrelsen kan utfärda närmare bestämmelser om sådana individuella omständigheter som kan anses utgöra hinder för användning av bilbälte.

Föraren skall se till att barn som inte använder bilbälte färdas i baksätet eller i en för ändamålet lämplig barnstol.

I personbil som används i polisens tjänsteupdrag eller i yrkesmässig trafik behöver bilbälte inte användas. Bilbältet behöver heller inte användas vid backning, vid färd på isväg eller vid färd inom parkeringsplats, servicestationsområde, verkstadsområde eller liknande område.

62 §.

Användning av skyddshjälm

Den som färdas med motorcykel eller moped skall använda skyddshjälm av typ som landskapsstyrelsen godkänt, om inte medicinska eller andra särskilda hinder föreligger.

Skyddshjälm behöver inte användas vid färd inom parkeringsplats, servicestationsområde, verkstadsområde eller liknande område.

63 §.

Fordons konstruktion, utrustning, skick, användning och belastning

I landskapslagen om fordon i landskapet Åland finns bestämmelser om fordons konstruktion, utrustning och skick, om registrering och besiktning samt om fordons användning och befordran av passagerare och gods.

6 kap.

Reglering av trafiken.

64 §.

Personer som reglerar trafiken

Trafiken kan genom användning av särskilda tecken regleras av polisman eller av annan person som polisen eller väghållaren för viss tid därtill förordnat.

Den som reglerar trafiken skall bära sådan klädsel eller inneha sådana kännetecken som tydligt kan observeras.

65 §.

Uppsättande av trafikanordningar

Trafiken kan regleras genom användning av trafikanordningar i enlighet med väghållares beslut. Om kommun är väghållare skall den innan beslut fattas bereda polisen tillfälle att yttra sig i ärendet. Om annan än landskapet eller kommun är väghållare skall väghållaren i ärendet inhämta samtycke av vederbörande kommun. Samtycke får förvägras endast om vägande skäl därtill föreligger.

I 1 mom. avsett yttrande och samtycke behöver inte inhämtas i ärende som gäller tillfällig användning av vägmärken som är nödvändiga på grund av arbete som utförs på eller invid väg.

Kommunen beslutar om användning av vägmärke som anger tätort efter att i fråga om allmänna vägar ha hört landskapsstyrelsen. Sådant vägmärke uppsätts på allmän väg av landskapsstyrelsen och på annan väg av kommunen.

66 §.

Reserverande av trafikled för speciellt ändamål

Gata eller annat i stads- eller byggnadsplan ingående område som är avsett för allmän trafik kan, efter inhämtande av polisens yttrande, utan hinder av bestämmelser i plan reserveras för speciellt trafikändamål. Servicetrafik och annan därmed jämförbar trafik skall dock tillåtas inom området.

Vid reglering som avses i 1 mom. skall erforderliga trafikanordningar användas.

67 §.

Tillfällig reglering av trafiken

Utän hinder av bestämmelserna i 65 § kan polismyndighet för tillfälligt behov besluta om användning av trafikanordningar.

Om tillfällig avstängning av väg och reglering av trafiken på grund av arbete som utförs på vägen beslutar väghållaren. Om avstängning på grund av idrottstävling, nöjeställning, utställning eller annan därmed jämförbar orsak beslutar polisen.

Hastighetstävling med motorfordon får arrangeras endast under förutsättning att tillstånd för avstängning av väg beviljats av kommunens styrelse i fråga om trafikleder på område med stads- eller byggnadsplan och av landskapsstyrelsen i fråga om övriga vägar. Landskapsstyrelsen skall höra väghållaren innan tillstånd beviljas.

7 kap.

Trafikövervakning.

68 §.

Stoppande och granskning av fordon

Fordon skall stannas på tecken av polisman.

Den som framför fordon skall iaktta de direktiv som polisman ger för granskning av fordonets skick, utrustning och belastning. Han skall även tillåta polisman att granska fordonets trafikduglighet.

69 §.

Skyldighet att förete vissa handlingar

Förare av motordrivet fordon skall på anfordran för polisman uppvisa körkort, fordonets registerutdrag och annan handling som han enligt särskilda bestämmelser är skyldig att medföra.

Har föraren inte körkort med sig, kan polisman tillåta att färden fortsätts, om förarens identitet har konstaterats och han kan förmodas inneha körkort. Härvid kan föraren åläggas att inom särskilt utsatt tid uppvisa körkortet för polismyndighet. På motsvarande sätt kan föraras om föraren saknar annan handling som avses i 1 mom.

70 §.

Kontroll av förarens hälsotillstånd

Om kontroll av hälsokraven för förare av motordrivet fordon bestäms i landskapslagen om körkort.

Angående prov som verkställs för att konstatera alkohol eller annat berusningsmedel finns särskilda bestämmelser.

71 §.

Förhindrande av fordons användning

Uppfyller inte fordons konstruktion, utrustning eller skick föreskrivna krav eller har fordonet inte vederbörligen besiktigats eller registrerats, kan polisman för att förhindra fordonets användning på väg avlägsna registerbeteckningarna och omhändertaga registerutdraget eller vidta andra lämpliga åtgärder.

Förorsakar bristfällighet i fordonet inte omedelbar fara för trafiksäkerheten, kan polisman utan att förhindra fordonets användning utsätta en tid inom vilken bristfälligheten skall avhjälpas. Polisman kan samtidigt bestämma att fordonet skall besiktigas.

Är fordon lastat i strid med bestämmelserna om lastning, kan polisman besluta att överlast skall lossas, felaktig lastning rättas till eller att färden skall avbrytas. Polisman kan även förhindra färd med fordon med vilket befordras ett större antal personer än det tillåtna.

72 §.

Andra trafikövervakare

Besiktningsman vid motorfordonsbyrån och tjänsteman som landskapsstyrelsen förordnat att övervaka trafiken har i sina tjänsteåligganden samma befogenheter som polisman enligt 68—71 §§.

Tjänsteman som landskapsstyrelsen förordnat att kontrollera fordons mått, vikt och belastning har i tjänsteuppdrag samma befogenheter som polisman enligt 68, 69 och 71 §§.

8 kap.

Straffbestämmelser.

73 §.

Äventyrande av trafiksäkerheten

Vägtrafikant som uppsåtligen eller av vårdslöshet eller ovarsamhet bryter mot denna lag eller med stöd av lagen utfärdade bestämmelser så att hans beteende är ägnat att äventyra trafiksäkerheten skall för äventyrande av trafiksäkerheten dömas till böter eller till fängelse i högst tre månader.

74 §.

Grovt äventyrande av trafiksäkerheten

Den som vid framförande av motordrivet fordon uppsåtligen eller av ligkiltighet bryter mot denna lag eller med stöd av lagen utfärdade bestämmelser så att hans beteende är ägnat att förorsaka allvarlig fara för annans liv eller hälsa skall för grovt äventyrande av trafiksäkerheten dömas till minst trettio dagsböter eller till fängelse i högst två år.

75 §.

Trafikfylleri

Den som framför motorlöst fordon under påverkan av alkohol eller annat rusmedel och därigenom äventyrar annans säkerhet skall för trafikfylleri vid framförande av motorlöst fordon dömas till böter eller till fängelse i högst tre månader.

Om rattfylleri, grovt rattfylleri, körning under påverkan av rusmedel och överlämnande av fortskaffningsmedel till berusad person finns bestämmelser i strafflagen.

76 §.

Smitning

Den som vid framförande av motordrivet fordon med eller utan skuld varit inblandad i trafikolycka och försummar sin skyldighet att omedelbart stanna och efter förmåga bistå skadade skall, om gärningen inte är straffbar som ut sättande enligt strafflagen, för smitning dömas till böter eller till fängelse i högst ett år.

77 §.

Körning utan körkort

Den som framför motordrivet fordon utan att inneha giltigt körkort som berättigar till framförande av fordonet skall för körning utan körkort dömas till böter eller till fängelse i högst tre månader.

78 §.

Körförbud

Döms förare av motordrivet fordon till straff för grovt äventyrande av trafiksäkerheten, grovt rattfylleri, rattfylleri eller körning under påverkan av rusmedel, skall domstolen samtidigt utfärda körförbud för honom för en tid av högst fem år. När tiden för körförbud bestäms skall de verkningar som körförbudet har på vederbörandes utkomst och andra förhållanden beaktas. Som avdrag från tiden för körförbud skall beaktas den tid som körkortet varit omhändertaget eller temporärt indraget. Beslut om körförbud går omedelbart i verkställighet oaktat besvär anförts.

Domstol kan, såvida inte allmän fördel annat kräver, avstå från att utfärda körförbud, om körkortet är nödvändigt för föraren i hans arbete eller om annat särskilt vägande skäl föreligger. Skälen för avstående från utfärdande av körförbud skall anges i domstolens avgörande.

När körförbud utfärdats skall körkortsinnehavaren överlämna sitt körkort till polismyndigheten. Vägrar han överlämna körkortet skall det fråntas honom. Han får inte under den tid körförbudet gäller framföra fordon för vars framförande körkort krävs.

Innan körkort återlämnas till den, för vilken körförbud utfärdats, kan polisen fordra att nytt

läkarintyg eller, om skäl därtill föreligger, intyg över ny godkänd förarexamen företes.

79 §.

Trafikförseelse

Den som på annat än i 73—77 §§ nämnt sätt bryter mot denna lag eller med stöd av lagen utfärdade bestämmelser skall för trafikförseelse dömas till böter.

80 §.

Rapport-, åtals- och påföljdseftergift

Är i 73, 75, 77 eller 79 § avsett brott med hänsyn till omständigheterna ringa, kan allmän åklagare avstå från att väcka åtal och domstol avstå från att ådöma straff.

Är förseelse uppenbart sådan som i 1 mom. sägs, kan polisman utan att vidta andra åtgärder tilldela den skyldige anmärkning.

81 §.

Felparkering

För överträdelse av förbud och begränsningar i fråga om stannande och parkering av fordon ådöms straff endast om felparkeringen medfört eller kunnat medföra allvarlig fara eller olägenhet. I annat fall kan för felparkering påföras parkeringsbot i enlighet med landskapslagen om parkeringsbot (15/71).

82 §.

Anmälan om avgörande rörande trafikbrott

Döms någon till straff för trafikbrott vid framförande av motordrivet fordon skall myndighet som för körkortsregister underrättas om avgörandet.

9 kap.

Fullmakts- och ikraftträdelsebestämmelser.

83 §.

Landskapsförordning

Närmare föreskrifter om verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas genom landskapsförordning.

84 §.

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 september 1983.

Genom denna lag upphävs landskapslagen den 10 april 1958 om vägtrafik i landskapet Åland (8/58) och med stöd därav utfärdade bestämmelser, likväl så att bestämmelser om allmän

hastighetsbegränsning som utfärdats med stöd av den tidigare lagens 23 § 3 mom. förblir i kraft till dess nya bestämmelser rörande hastighetsbegränsningar utfärdats enligt 32 § 1 mom. denna lag. Landskapsförordningen om vägmärken (62/73) förblir i tillämpliga delar fortfarande i kraft till dess genom landskapsförordning annorlunda bestäms.

Mariehamn den 9 maj 1983.

OLOF JANSSON
talman

Karl-Gunnar Fagerholm
vicetalman

Roger Jansson
vicetalman